

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

29 серпня 2024 року

м.п.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ПРОКУРОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право
для заочної форми навчання**

м. Хмельницький
2024

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри кримінального права та процесу, кандидатка юридичних наук,
доцентка
27 серпня 2024 року

_____ Анна ПРИСЯЖНА

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри кримінального права та процесу
28 серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри кримінального права та процесу, кандидат юридичних наук,
професор
28 серпня 2024 року

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
28 серпня 2024 року

_____ Віктор ЗАХАРЧУК

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		–	4
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	4
	1.2.	Лекції	–	5
	1.3.	Семінарські заняття	–	6
	1.4.	Самостійна робота студентів	–	9
	1.5.	Індивідуальні завдання	–	11
	1.5.1.	Теми науково-дослідних робіт	–	11
	1.5.2.	Методичні рекомендації до виконання науково-дослідних робіт	–	11
	1.6.	Підсумковий контроль	–	13
	1.6.1.	Питання для підсумкового контролю	–	13
	1.6.2.	Приклад тестового завдання на підсумковий контроль	–	15
2.	Схема нарахування балів		–	15
3.	Рекомендовані джерела		–	16
	3.1.	Рекомендовані джерела до всіх тем	–	16
	3.2.	Рекомендовані джерела до окремих тем	–	16
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	20

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1.	Прокуратура в системі державних органів України	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
2.	Засади організації та діяльності органів прокуратури України. Статус прокурора	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	-	8
3.	Організаційні основи системи прокуратури України	10	2	2	-	-	6	10	2	2	-	-	6
4.	Порядок зайняття посади прокурора та порядок звільнення прокурора з адміністративної посади	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	-	8
5.	Дисциплінарна відповідальність прокурора. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
6.	Підтримання публічного обвинувачення в суді	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
7.	Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
8.	Представництво інтересів держави в суді	9	2	1	-	-	6	9	1	1	-	-	7
9.	Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян	9	2	1	-	-	6	9	1	1	-	-	7
10.	Етика прокурорської діяльності	3	-	1	-	-	2	3	-	-	-	-	3
11.	Міжнародне співробітництво органів прокуратури України	3	-	1	-	-	2	3	-	-	-	-	3
Всього годин:		90	18	18	-	-	54	90	10	6	-	-	74

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1.	Засади організації та діяльності органів прокуратури України	2
1.1. 1.2. 1.3. 1.4.	Поняття і значення засад організації та діяльності прокуратури. Система засад організації та діяльності прокуратури. Нормативна регламентація засад. Зміст і характеристика засад організації та діяльності прокуратури України	
2.	Організаційні основи системи прокуратури України	2
2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5.	Нормативно-правове регулювання організації та діяльності органів прокуратури України. Засади організації і діяльності прокуратури. Система прокуратури України. Статус прокурора. Характеристика органів прокурорського самоврядування.	
3.	Порядок зайняття посади прокурора та порядок звільнення прокурора з адміністративної посади	2
3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5. 3.6.	Вимоги до кандидатів на посаду прокурора. Порядок добору кандидатів та їх призначення на посаду прокурора. Адміністративні посади у прокуратурі. Порядок призначення прокурора на адміністративну посаду. Призначення Генерального прокурора. Порядок звільнення прокурора з адміністративної посади та припинення його повноважень на цій посаді. Звільнення Генерального прокурора з адміністративної посади та припинення його повноважень на цій посаді.	
4.	Підтримання публічного обвинувачення в суді	1
4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 4.5. 4.6. 4.7. 4.8. 4.9.	Сутність і значення публічного обвинувачення. Підготовка прокурора до участі в судовому процесі. Повноваження прокурора, який підтримує публічне обвинувачення в суді Участь прокурора у підготовчому судовому провадженні. Участь прокурора в судовому розгляді. Промова прокурора в суді: структура і зміст. Відмова прокурора від підтримання обвинувачення, зміна прокурором обвинувачення та висунення додаткового обвинувачення: підстави, порядок і правові наслідки. Участь прокурора у судовому провадженні з перегляду судових рішень. Участь прокурора у кримінальному провадженні на підставі угод.	
5.	Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням	1
5.1. 5.2. 5.3.	Предмет, завдання і правові основи організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляду за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку. Повноваження прокурора при організації і процесуальному керівництві досудовим розслідуванням . Поняття, предмет та завдання організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням .	

5.4.	Повноваження прокурора при організації і процесуальному керівництві досудовим розслідуванням .	
5.5.	Координаційна роль прокурора у сфері протидії злочинності.	
6.	Представництво інтересів держави в суді	1
6.1.	Сутність, завдання і правові основи представництва прокурором інтересів держави в суді.	
6.2.	Підстави представництва прокуратурою інтересів держави в суді.	
6.3.	Форми представництва прокуратурою інтересів держави в суді.	
6.4.	Підготовка і внесення прокурором позовів (заяв, подань) до суду.	
6.5.	Участь прокурора у судовому розгляді кримінального провадження.	
6.6.	Подання позовної заяви (заяви, подання) в порядку цивільного, адміністративного, господарського судочинства.	
6.7.	Оскарження прокурором рішень суду при здійсненні функцій представництва.	
7.	Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян	1
7.1.	Сутність, предмет і завдання нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру.	
7.2.	Повноваження прокурора по нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах.	
7.3.	Прокурорський нагляд за додержанням законів у місцях тримання затриманих і попереднього ув'язнення.	
7.4.	Нагляд за додержанням законів у місцях позбавлення або обмеження волі.	
7.5.	Прокурорський нагляд за додержанням законів при виконанні кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.	
7.6.	Акти прокурорського реагування на виявленні порушення законів при виконанні кримінальних покарань.	
	Усього	10

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 3. Організаційні основи системи прокуратури України

Питання для усного опитування та дискусії

1. Нормативно-правове регулювання організації та діяльності органів прокуратури України.
2. Система прокуратури України.
 - 2.1. Офіс Генерального прокурора. Повноваження Генерального прокурора.
 - 2.2. Обласні, окружні прокуратури.
 - 2.3. Спеціалізована антикорупційна прокуратура.
 - 2.4. Спеціалізована прокуратура у сфері оборони
3. Організація роботи і контролю виконання в органах прокуратури.
4. Характеристика органів прокурорського самоврядування.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: органи прокуратури, структура прокуратури, засади діяльності прокуратури, статус прокурора, Офіс Генерального прокурора, обласна, окружна прокуратури, Спеціалізована антикорупційна прокуратура, органи прокурорського самоврядування.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: правова основа прокурорської діяльності - це сукупність правових норм, які визначають засади організації та діяльності органів прокуратури України, встановлюють статус працівників органів прокуратури, регулюють правовідносини, що виступають об'єктом прокурорської діяльності, регламентують її порядок, визначають способи, методи і засоби її здійснення.

Засади (принципи) організації та діяльності прокуратури — це закріплені у Конституції України, ЗУ «Про прокуратуру» та в інших законах України основоположні вимоги, що відбивають призначення прокуратури в державі та суспільстві, визначають завдання та повноваження прокурорів, зміст та характер правових заходів і засобів здійснення прокурорської діяльності, а також містять ознаки та якості, які допомагають відокремити органи прокуратури від інших державних органів, у тому числі і від правоохоронних.

Прокурори в Україні мають єдиний статус незалежно від місця прокуратури в системі прокуратури України чи адміністративної посади, яку прокурор обіймає у прокуратурі.

Прокурорське самоврядування слугує гарантією забезпечення єдності системи прокуратури України, незалежності прокурорів, а також реалізації інших засад діяльності прокуратури.

Прокурорське самоврядування - це самостійне колективне вирішення прокурорами питань внутрішньої діяльності прокуратури.

Семінарське заняття 2

Тема 6. Підтримання публічного обвинувачення в суді

Тема 7. Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням

Питання для усного опитування та дискусії

1. Сутність і значення публічного (державного) обвинувачення.
2. Підготовка прокурора до участі в судовому процесі.
3. Участь прокурора в судовому процесі. Структура і зміст промови прокурора в суді.
4. Відмова прокурора від підтримання обвинувачення.
5. Апеляційна та касаційна скарги прокурора.
6. Предмет, завдання і правові основи організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляду за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку.
7. Повноваження прокурора при здійсненні функцій.
8. Нагляд за додержанням законів при повідомленні особі про підозру
9. Нагляд за додержанням законів при застосуванні запобіжних заходів
10. Нагляд за законністю продовження строків досудового розслідування, а також зупинення досудового розслідування
11. Координаційна роль прокурора у сфері протидії злочинності.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: публічне обвинувачення, промова прокурора, репліка, нагляд, досудове розслідування, процесуальне керівництво.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: підтримання публічного

обвинувачення - це конституційна функція прокуратури, яка полягає у доведенні перед судом твердження про вчинення певного особою діяння, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність, з метою забезпечення кримінальної відповідальності особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, що здійснюється з використанням наданих прокурору законом повноважень, особливих тактичних прийомів і методів.

Підтримання публічного обвинувачення здійснюється виключно прокурором. Прокурор проголошує обвинувальну промову на початку судових дебатів. Якщо в судовому розгляді брали участь декілька прокурорів, у судових дебатах на їхній розсуд має право виступити один прокурор або кожен із них обґрунтовує у промові свою позицію у певній частині обвинувачення. Після проголошення обвинувальної промови прокурора з промовами виступають потерпілий, захисник, обвинувачений, інші учасники судового провадження. Після закінчення промов учасники судових дебатів мають право обмінятися репліками.

Нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство - це конституційна функція прокуратури України, яка полягає у здійсненні прокурором у досудовому кримінальному провадженні специфічного виду державно-владної діяльності з використанням передбачених законом повноважень у формі нагляду за досудовим розслідуванням з метою забезпечення його законності та ефективності.

Завдання: додержання прав і свобод людини і громадянина, інтересів суспільства та держави при здійсненні оперативно-розшукової діяльності щодо попередження, своєчасного виявлення і припинення злочинів, розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання, безвісно зниклих осіб.

Координаційна діяльність прокуратури у сфері протидії злочинності - це самостійний напрям діяльності прокуратури, змістом якого є розробка і реалізація оптимальних заходів до узгодження і спрямування діяльності правоохоронних органів у найважливіших напрямках протидії злочинності за метою, часом, місцем проведення, виконавцями і програмою, які спрямовані на запобігання і подолання злочинності, з метою підвищення їх ефективності, зміцнення законності і правопорядку.

Семінарське заняття 3

Тема 8. Представництво інтересів держави в суді.

Тема 9. Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян

Питання для усного опитування та дискусії

1. Сутність і завдання представництва прокурором інтересів держави в суді.
2. Підстави представництва.
3. Подання позовної заяви (заяви, подання) в порядку цивільного, адміністративного, господарського судочинства.
4. Подання цивільного позову у кримінальному провадженні.
5. Подання апеляційної чи касаційної скарги.
6. Сутність, предмет і завдання нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру.
7. Прокурорський нагляд за додержанням законів у місцях тримання затриманих і попереднього ув'язнення.
8. Нагляд за додержанням законів у місцях позбавлення або обмеження волі.
9. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: представництво інтересів, підстави, форми представництва, прокурорський нагляд, місця позбавлення волі, обмеження волі, місця тримання затриманих і попереднього ув'язнення, виконання судових рішень.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Представництво прокуратурою інтересів держави в суді - це конституційна функція органів прокуратури України, яка полягає у здійсненні прокурорами процесуальних та інших дій, спрямованих на захист інтересів держави, у випадках та порядку, встановлених законом. Форми представництва - це визначені законом організаційно-правові прояви реалізації представницької діяльності, у межах яких прокурор здійснює судовий захист інтересів держави.

Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян - це конституційна функція прокуратури, напрям прокурорського нагляду, предметом якого є додержання законності під час перебування осіб у місцях тримання затриманих, попереднього ув'язнення, в установах виконання покарань, інших установах, що виконують покарання або заходи примусового характеру, які призначаються судом, додержання встановленого кримінально-виконавчим законодавством порядку та умов тримання або відбування покарання особами у цих установах, їх прав і виконання ними своїх обов'язків.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни «Основи прокурорської діяльності». Виконання самостійної роботи дозволяє студентам розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опанувати практичні навички.

№ з/п	Назви тем та зміст завдань	
1.	Тема 1. Прокуратура в системі державних органів України	
	Завдання:	1. Дослідити проблеми та перспективи удосконалення органів прокуратури України (обґрунтувати власні пропозиції).
		2. Дослідити напрями, форми та суб'єкти міжнародного співробітництва органів прокуратури України.
		3. Дослідити прокуратуру в країнах англосаксонської та континентальної правової систем (скласти порівняльну таблицю).
2.	Тема 2. Організаційні основи системи прокуратури України	
	Завдання:	1. Проаналізувати контроль виконання службових обов'язків в органах прокуратури.
		2. Проаналізувати діяльність органів, що забезпечують функціонування прокуратури.
		3. Проаналізувати порядок організації особистого прийому в органах прокуратури.
3	Тема 3. Засади організації та діяльності органів прокуратури України	
	Завдання:	1. Охарактеризуйте засаду публічності діяльності прокуратури
		2. Охарактеризуйте засаду прозорості діяльності прокуратури
		3. Охарактеризуйте засаду поваги до незалежності суддів
4.	Тема 4. Порядок зайняття посади прокурора та порядок звільнення прокурора з адміністративної посади	
	Завдання:	1. Дослідити матеріальне та соціальне забезпечення прокурорів.
		2. Дослідити сутність і структуру підвищення кваліфікації прокурорів.

		3. Дослідити порядок призначення прокурора на тимчасово вакантну посаду та переведення до іншого органу прокуратури.
5.	Тема 5. Дисциплінарна відповідальність прокурора. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді	
	<i>Завдання:</i>	1. Проаналізувати діяльність органу, що здійснює дисциплінарне провадження щодо прокурора.
		2. Дослідити порядок оскарження рішення, прийнятого за результатами дисциплінарного провадження.
		3. Проаналізувати європейські стандарти з етики та поведінки для прокурорів.
6.	Тема 6. Підтримання публічного обвинувачення в суді	
	<i>Завдання:</i>	1. Дослідити права та обов'язки прокурора при підтриманні публічного обвинувачення в суді.
		2. Проаналізувати завдання прокурора при підготовці до судових дебатів у кримінальному провадженні.
		3. Проаналізувати порядок підготовки, структуру та зміст обвинувальної промови прокурора.
7.	Тема 7. Представництво інтересів держави в суді	
	<i>Завдання:</i>	1. Дослідити досудовий етап реалізації прокурором функції представництва.
		2. Дослідити права та обов'язки прокурора при представництві інтересів держави в суді.
		3. Дослідити участь прокурора у виконавчому провадженні при представництві інтересів держави в суді.
8.	Тема 8. Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням	
	<i>Завдання:</i>	1. Дослідити порядок організації і процесуального керівництва прокурором проведення гласних і негласних слідчих (розшукових) дій.
		2. Дослідити порядок прокурорського нагляду за додержанням законів при повідомленні особі про підозру.
		3. Дослідити порядок здійснення нагляду прокурором за додержанням прав дітей при проведенні досудового розслідування.
9.	Тема 9. Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян	
	<i>Завдання:</i>	1. Дослідити порядок прокурорського нагляду за додержанням законів при застосуванні примусових заходів медичного характеру.
		2. Дослідити порядок здійснення нагляду прокурором за законністю поміщення дітей до спеціальних установ для неповнолітніх.
10.	Тема 10. Етика прокурорської діяльності	
	<i>Завдання:</i>	1. Дослідити історичний розвиток професійної етики прокурорів в Україні.
		2. Проаналізувати способи запобігання та усунення наслідків професійній деформації прокурорських кадрів.
		3. Охарактеризувати засоби стимулювання прокурорських кадрів до виконання морально-етичних вимог.
11.	Тема 11. Міжнародне співробітництво органів прокуратури України	
	<i>Завдання:</i>	1. Проаналізувати форми міжнародного співробітництва органів прокуратури України

		2. Охарактеризувати порядок укладення, виконання та денонсації міжнародних міжвідомчих договорів України, що укладаються Офісом Генерального прокурора.
--	--	---

1.5. Індивідуальні завдання

Самостійна робота для студентів заочної форми навчання може бути зарахована за виконання індивідуальних завдань – науково-дослідних робіт. Визначення переліку тем до виконання конкретному студенту здійснює викладач дисципліни.

Бали за самостійну роботу також можуть бути зараховані за результатами неформальної освіти (відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти – <https://cutt.ly/Ee8mmyUb>).

1.5.1. Темі науково-дослідних робіт

1. Інтереси держави як предмет представництва прокурором в суді.
2. Додержання законів при застосуванні до неповнолітніх примусових заходів виховного характеру.
3. Взаємовідносини прокуратури з іншими органами держави.
4. Реформування прокуратури: проблеми і перспективи.
5. Взаємодія прокуратури із судовою владою.
6. Організаційно-правові проблеми кадрового забезпечення органів прокуратури.
7. Співпраця прокуратури із засобами масової інформації.
8. Організаційні форми прокурорського самоврядування.
9. Основні напрямки діяльності органів прокуратури України.
10. Гарантії незалежності прокурора.
11. Відмова прокурора від підтримання обвинувачення, зміна прокурором обвинувачення та висунення додаткового обвинувачення: підстави, порядок і правові наслідки.

1.5.2. Методичні рекомендації до виконання науково-дослідних робіт

Метою виконання науково-дослідних робіт є закріплення і систематизація студентами отриманих знань у процесі участі в аудиторних заняттях і самостійної роботи.

Для виконання науково-дослідних робіт студенти повинні використовувати законодавчі та підзаконні акти, методичні матеріали, науково-монографічну літературу, статистичні дані, аналітичну інформацію та практику діяльності адвокатів.

Роботи виконуються комп'ютерним способом з одностороннім розміщенням тексту на папері формату А4 (210 мм x 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних берегів: лівого – 25 мм, верхнього та нижнього – 20 мм, правого – 15 мм.

Обсяг роботи має забезпечувати належне висвітлення теми і не повинен перевищувати 20 сторінок друкованого тексту шрифтом Times New Roman кеглем 14 з 1,5 міжрядковим інтервалом.

Робота починається з титульного аркуша. Нумерація аркушів роботи починається з титульного аркуша. Номер на титульному аркуші не проставляється.

Титульний аркуш науково-дослідної роботи оформлюється за зразком 1. Науково-дослідна робота повинна бути структурованою, тобто після титульного аркуша містити: план, вступ, три (два) розділи, висновки, список використаних джерел. Розділи плану роботи формулюються самостійно студентом як найважливіші напрями розкриття її теми (зразок 2). Науково-дослідна робота повинна містити певну новизну отриманих результатів дослідження. Нижче списку використаних джерел рукописним способом зазначаються дата виконання науково-дослідної роботи і особистий підпис студента.

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Кафедра кримінального права та процесу

Навчальна дисципліна:
Основи прокурорської діяльності

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА
на тему:
«Засади організації та діяльності прокуратури»

Виконав:
Іванов Іван Іванович
студент 4 курсу
юридичного факультету

Перевірила:
Присяжна Анна Василівна,
доцентка кафедри
кримінального права та
процесу, к.ю.н., доцентка

Хмельницький
2024

ПЛАН

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Загальні засади (принципи) прокуратури України.	5
РОЗДІЛ 2. Засади (принципи) організації прокуратури України	9
РОЗДІЛ 3. Засади (принципи) діяльності прокуратури України	13
ВИСНОВКИ.....	17
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	19

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі письмового заліку з використанням тестових технологій.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Історія зародження і етапи розвитку прокуратури.
2. Роль і місце прокуратури в державному механізмі України.
3. Нормативно-правове регулювання організації та діяльності органів прокуратури України.
4. Засади організації і діяльності прокуратури.
5. Інформування про діяльність прокуратури.
6. Система прокуратури України.
7. Офіс Генерального прокурора.
8. Порядок призначення та повноваження Генерального прокурора.
9. Особливості організації і діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.
10. Обласні прокуратури.
11. Порядок призначення та повноваження керівника регіональної прокуратури.
12. Окружні прокуратури.
13. Порядок призначення та повноваження керівника окружної прокуратури.
14. Статус прокурора.
15. Гарантії незалежності прокурора.
16. Підпорядкування прокурорів та виконання наказів і вказівок.
17. Поняття та завдання органів прокурорського самоврядування.
18. Організаційні форми прокурорського самоврядування.
19. Всеукраїнська конференція працівників прокуратури: повноваження та порядок формування.
20. Рада прокурорів України: повноваження та порядок формування.
21. Забезпечення діяльності органів прокурорського самоврядування.
22. Вимоги до кандидатів на посаду прокурора.
23. Порядок добору кандидатів та їх призначення на посаду прокурора окружної прокуратури.
24. Адміністративні посади у прокуратурі. Порядок призначення прокурора на адміністративну посаду.
25. Призначення Генерального прокурора.
26. Порядок звільнення прокурора з адміністративної посади та припинення його повноважень на цій посаді.
27. Звільнення Генерального прокурора з адміністративної посади та припинення його повноважень на цій посаді.
28. Підстави для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності.
29. Порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо прокурора.

30. Види та характеристика дисциплінарних стягнень, що можуть бути накладені на прокурора.
31. Звільнення прокурора з посади.
32. Припинення повноважень прокурора.
33. Зупинення повноважень прокурора.
34. Функції прокуратури.
35. Сутність і значення державного обвинувачення в суді.
36. Участь прокурора у підготовчому судовому засіданні у суді першої інстанції.
37. Повноваження прокурора, який підтримує державне обвинувачення в суді.
38. Участь прокурора в судовому розгляді. Промова прокурора в суді: структура і зміст.
39. Відмова прокурора від підтримання обвинувачення, зміна прокурором обвинувачення та висунення додаткового обвинувачення: підстави, порядок і правові наслідки.
40. Сутність, завдання і правові основи представництва прокурором інтересів громадянина або держави в суді.
41. Підстави та форми представництва прокурором інтересів громадянина або держави в суді.
42. Подання прокурором позовної заяви (заяви, подання) в порядку цивільного судочинства при представництві інтересів.
43. Подання прокурором позовної заяви (заяви, подання) в порядку адміністративного судочинства при представництві інтересів.
44. Подання прокурором позовної заяви (заяви, подання) в порядку господарського судочинства при представництві інтересів.
45. Оскарження прокурором рішень суду при здійсненні функції представництва.
46. Поняття, предмет та завдання нагляду за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство.
47. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство.
48. Рішення прокурора по обвинувальному акту, складеному слідчим.
49. Роль прокурора при застосуванні, скасуванні та зміні запобіжного заходу.
50. Координаційна роль прокурора у сфері протидії злочинності.
51. Сутність, предмет і завдання нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру.
52. Повноваження прокурора по нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах.
53. Прокурорський нагляд за додержанням законів у місцях тримання затриманих і попереднього ув'язнення.
54. Нагляд за додержанням законів у місцях позбавлення або обмеження волі.
55. Прокурорський нагляд за додержанням законів при виконанні кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.
56. Основні засади професійної етики працівників органів прокуратури України.
57. Етикет поведінки прокурорів. Якості, необхідні для працівника прокуратури.
58. Засоби стимулювання прокурорських кадрів до виконання морально-етичних вимог і відповідальності за їх порушення.
59. Сутність, принципи та правові основи міжнародного співробітництва органів прокуратури України.
60. Порядок укладення, виконання та денонсації міжнародних міжвідомчих договорів України, що укладаються Офісом Генерального прокурора.
61. Міжнародно-правове співробітництво прокуратури України з компетентними органами іноземних держав у сфері кримінального судочинства.

1.6.2. Приклад тестового завдання для семестрового контролю

1. До якого органу відповідно до Закону України «Про прокуратуру» прокурор може оскаржити рішення прийняте за результатами дисциплінарного провадження?

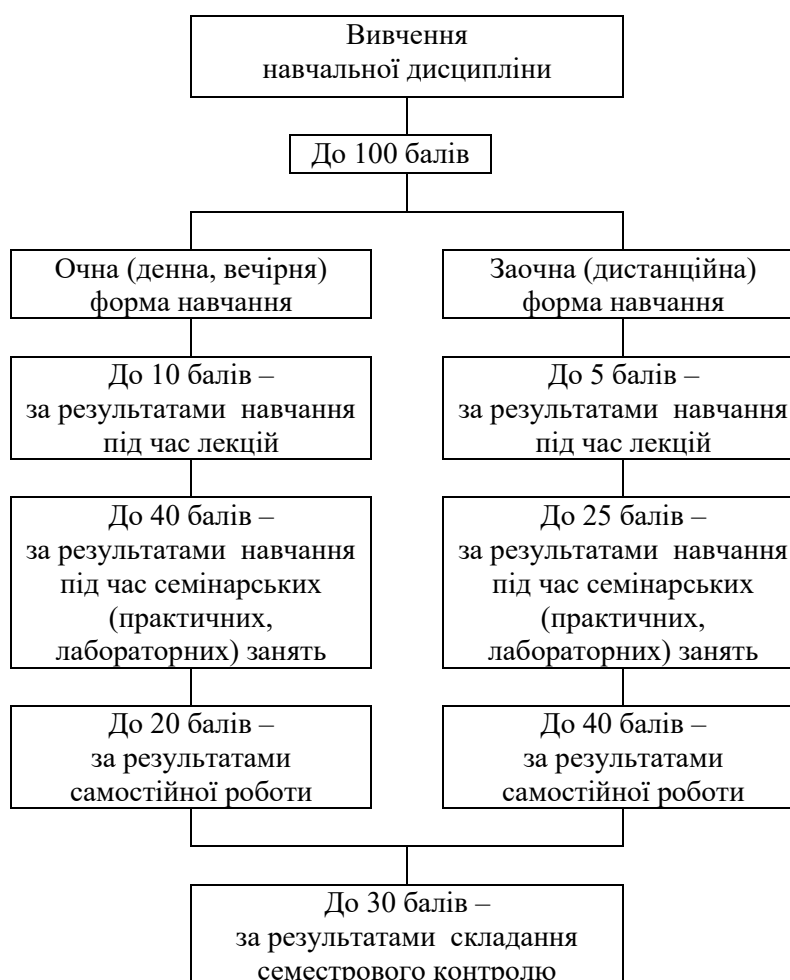
- А) Національної школи суддів
- Б) адміністративного суду або до Вищої ради правосуддя
- В) Вищого Антикорупційного суду України
- Г) Касаційного цивільного суду.

2. Хто відповідно до Закону України «Про прокуратуру» може здійснювати функції прокуратури України?

- А) виключно особи, які займають адміністративні посади в органах прокуратури
- Б) виключно прокурори
- В) як прокурори, так і інші працівники прокуратури з числа державних службовців як прокурори, так і посадові особи інших органів державної влади, яким функції прокурорів були делеговані у встановленому законом порядку

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

22.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (<https://cutt.ly/Ee35gQjs>).

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 5 лекційних занять.
Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій				
			1	2	3	4	5
1.	Заочна	5	1	2	3	4	5

3.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 3 семінарських занять.

За результатами семінарського (практичного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів під час проведення семінарських (практичних) занять наведені у п. 4.3.8 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (<https://cutt.ly/Ee35gQjs>).

2.4. Оцінювання самостійної роботи студентів здійснюється відповідно до п. 4.3.15 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (<https://cutt.ly/Ee35gQjs>).

3. Рекомендовані джерела

3.1. Рекомендовані джерела до всіх тем

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
3. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/stru#Stru>
4. Заросило О. Прокуратура України: навч. посіб. Київ: Людмила. 2022. 119 с.
5. Косюта М.В. Прокуратура України. Одеса: Юридична література. 2024. 446 с.
6. Лапкін А. В. Основи прокурорської діяльності в Україні: навч. посіб. Харків: Право. 2015. 148 с.
7. Лапкін А.В. Закон України «Про прокуратуру»: Науково-практичний коментар. Харків: Право, 2015. 680 с.

3.2. Рекомендовані джерела до окремих тем

Тема 1. Прокуратура в системі державних органів України

1. Белов Д.М., Швед І.І., Белова М.В. Реалізація органами прокуратури правоохоронної функції держави: механізм забезпечення конституційної безпеки. *Науковий вісник УжНУ. Серія «Право»*. Вип. 74(6). 2022. С. 192-195.
2. Белов Д.М., Швед І.І. Місце прокуратури серед органів державної влади: концептуальні підходи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. Вип. 75. 2023. С. 88-94.
3. Борейко Г. Д. Прокурорське право: навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС. 2019. 640 с.
4. Європіна І. До питання про місце прокуратури в системі поділу влади в Україні. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2014. № 2. С. 24 – 29.
5. Карпунцов В. Нове праворозуміння функцій прокуратури у реалізації правової політики держави. *Вісник прокуратури*. 2015. № 1. С. 15-21.

6. Кісліцина І. О. Актуальні питання діяльності прокуратури в умовах воєнного стану. *Правова позиція*. № 3 (40), 2023. С. 170-174.

7. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

8. Сухонос В.В. Прокуратура як орган забезпечення законності: компаративний та історичний контексти. Справедливість, закон і суспільство у сучасній державі: матеріали юридичної науково-практичної інтернет конференції (4.10.2018). URL: http://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1914%3A041018-13&catid=227%3A6-102018&Itemid=280&lang=ru

9. Хорсуненко О.В. Функціональні моделі прокуратур країн – членів Європейського союзу. Правозастосування: теорія, методологія та практика: матеріали юридичної науково-практичної інтернет конференції. URL: http://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1537%3A100417-19&catid=183%3A6-0417&Itemid=227&lang=ru

Тема 2. Організаційні основи системи прокуратури України

1. Борейко Г. Д. Прокурорське право: навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС. 2019. 640 с.

2. Загородній Є. О. Спеціалізована прокуратура у сфері оборони: правове становище, роль в системі органів правопорядку, функції та завдання в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського університету: серія: Право*. Вип. 80. 2023. С. 135-143.

3. Кісліцина І.О. Актуальні питання діяльності прокуратури в умовах воєнного стану. *Правова позиція*. № 3 (40). 2023. С. 170-174.

4. Панова О. Організаційно-правові засади діяльності спеціалізованої прокуратури у військовій та оборонній сфері. *Наукові перспективи*. Вип. 5 (35). 2023. С. 123-128.

5. Печенкін І.В. Цифровізація координаційної діяльності та протидії корупції в діяльності органів прокуратури на сучасному етапі. Модернізація законодавства у сфері захисту прав та свобод людини: матеріали юридичної науково-практичної інтернет конференції. URL: http://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2128%3A121219-15&catid=257%3A6-122019&Itemid=316&lang=ru

Теми 3. Засади організації та діяльності органів прокуратури України

1. Боровик А.В. Щодо нехтування принципами незалежності, неупередженості та об'єктивності у кримінальному праві прокурорами. Правотворчість та правозастосування у демократичній державі: теорія і практика: матеріали юридичної науково-практичної інтернет конференції.

URL: http://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2081%3A28092019-11&catid=251%3A6-102019&Itemid=309&lang=ru

2. Карпунцов В. Нове праворозуміння функцій прокуратури у реалізації правової політики держави. *Вісник прокуратури*. 2015. № 1. С. 15-21.

3. Присяжна А.В. Науково-теоретичні аспекти виникнення і розвитку засад (принципів) організації та діяльності прокуратури України як правоохоронного органу. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 8/1. С. 27-31.

4. Присяжна А.В. Засади організації та діяльності Генерального прокурора. *Актуальні проблеми юридичної науки : збірник тез Міжнародної науковопрактичної конференції «Двадцять перші осінні юридичні читання»* (м. Хмельницький, 6 жовтня 2022 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 344-346.

5. Присяжна А.В. Науково-теоретичні аспекти виникнення і розвитку засад (принципів) організації та діяльності прокуратури України як правоохоронного органу. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 8/1. С. 27-31.

Тема 4. Порядок зайняття посади прокурора та порядок звільнення прокурора з адміністративної посади

1. Костенко І.В., Огієвич С.М. Теоретико-правовий аналіз прогалин у реформуванні системи органів прокуратури. Часопис Київського університету права. 2020. №2. С. 191-194.
2. Малишев Б. Чи зміниться прокурорське обличчя: новації закону про прокуратуру. Юридичний вісник України. 2014. № 43 (25-31 жовт.). С. 5 – 9.

Тема 5. Дисциплінарна відповідальність прокурора. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді

1. Банчук О., Каменев М., Крапивін Є. Дисциплінарна відповідальність прокурорів в Україні. Київ: Москаленко О.М., 2019. 140 с. URL: https://pravo.org.ua/img/books/files/1548703302disciplinary%20responsibility%20of%20prosecutors%20in%20ukraine_ukr.pdf
2. Присяжна А.В. Дисциплінарна відповідальність прокурорів України: підстави, порядок та особливості дисциплінарного провадження. *Економіка. Фінанси. Право.* 2024. № 5. С. 79-83.

Тема 6. Підтримання публічного обвинувачення в суді

1. Блажівський Є.М., Козьяков І.М., Толочко О.М., Мірошніченко С.С., Власова Г.П. Актуальні питання кримінального процесу України: навч. посіб. Національна академія прокуратури України; Центр учбової літератури. 2013. 304 с. URL: http://www.big-lib.com/book/95_Aktyalni_pitannya_kriminalnogo_procesy_Ukraini
2. Блажівський Є.М., Якимчук М.К., Козьяков І.М., Туркот М.С. Підтримання прокурором державного обвинувачення: підручник. Національна академія прокуратури України, 2014. 512 с. URL: http://napu.com.ua/wp-content/uploads/pdf/pidruchniki/12_1010.pdf
3. Кісліцина І.О. Актуальні питання діяльності прокуратури в умовах воєнного стану. *Правова позиція.* № 3 (40). 2023. С. 170-174.
4. Лапкін А. В. Концептуальні проблеми підтримання публічного обвинувачення в суді прокурором. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України.* 2019. № 21. С. 123–130.
5. Москаленко О. В. Підтримання публічного обвинувачення в суді - основна кримінально-процесуальна функція прокурора. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія».* Т. 21 Одеса: Гельветика. 2018. С. 78-83.
6. Тацій В.Я., Капліна О. В., Шило О. Г. Кримінальний процес: підручник. Харків: Право. 2014. 824 с.

Тема 7. Нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство

1. Блажівський Є.М., Козьяков І.М., Толочко О.М., Мірошніченко С.С., Власова Г.П. Актуальні питання кримінального процесу України: навч. посіб. Національна академія прокуратури України; Центр учбової літератури. 2013. 304 с. URL: http://www.big-lib.com/book/95_Aktyalni_pitannya_kriminalnogo_procesy_Ukraini
2. Блажівський Є.М., Козьяков І.М., Мухін В.В., Геселев О.В., Вигівська Л.В. Процесуальне керівництво прокурором негласними слідчими (розшуковими) діями: наук.-практ. посіб. Національна академія прокуратури України. 2014. 304 с. URL: http://napu.com.ua/book/Protseualne_kerivnytstvo_slidchymu_diyamy.pdf
3. Калатур М. Особливості здійснення контролю й нагляду за діяльністю слідчих органів. *Підприємництво, господарство і право.* № 10. 2020. С. 111-117.
4. Михайлюк А. Організаційно-правові засади процесуального нагляду за дотриманням законності на стадії досудового розслідування. *Підприємництво, господарство і право.* 2019. № 6. С. 45 – 50. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/6/53.pdf>

5. Пекарський С.П. Основи оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції: навчальний посібник. Київ: ВД Дакор. 2022. 186 с.

Тема 8. Представництво інтересів держави в суді

1. Безкровний Є. Представництво прокурором інтересів громадянина або держави в суді в сучасних умовах. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2019. №2. С. 28-35. URL: <http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/chasopys/ua/pdf/10-2016/01/bezkrovnyj.pdf>

2. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991 р. № 1798 – XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

3. Козьяков І.М., Нецька Л.С. Представництво прокурором інтересів держави в суді: підруч. Національна академія прокуратури України. 2018. 292 с. URL: <http://napu.com.ua/book/neska-predstavn-derzavy-mod.pdf>

4. Світлична Г.О. Функція представництва та процесуальний статус прокурора в умовах реформування системи правосуддя та судочинства. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 4/2020. С. 69–72

5. Стешенко Т.В. Особливості представництва прокурором інтересів держави, територіальної громади та органів місцевого самоврядування в суді. *Юридичний науковий електронний журнал*. №5. 2022. С. 122-125.

6. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 . № 1618 – IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1618-15>

Тема 9. Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян

1. Гречанюк С.К. Деякі проблеми прокурорського нагляду за додержанням законів при виконанні покарань в світлі нового законодавства про прокуратуру. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/7107/1/Grechaniuk_stattya_naglyad_pokarannya.pdf

2. Карелін В.В. Особливості прокурорського нагляду за додержанням законів під час виконання кримінальних покарань і пробації в Україні. *Держава та регіони. Серія: Право*, 2021 р., № 1 (71). С. 126-130.

3. Лобойко Л.М. Кримінальний процес: підручник. Київ: Істина. 2014. 432 с.

4. Логінова Н. Проблеми прокурорського нагляду за додержанням законів в місцях позбавлення волі в умовах сучасності. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2017. Вип. 1. С. 3 – 11.

5. Серета Г.П., Блажівський Є.М. Організація прокурорського нагляду за додержанням законів при виконанні покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: науково-практичний посібник. Національна академія прокуратури України. 2014. 150 с. URL: http://napu.com.ua/wp-content/uploads/pdf/pidruchniki/10_1010.pdf

Тема 10. Етика прокурорської діяльності

1. Билиця І.О. Професійна етика прокурора як різновид юридичної етики. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2016. № 23. С. 17 – 20. URL: <http://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc23/7.pdf>

2. Гуртієва Л.М., Капліна О.В., Лапкін А.В., Мазур М.Р., Слюсарчук Х.Р. Етика прокурора, судді, слідчого: навчальний посібник. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». 2023. 284 с.

3. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів від 24 липня 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001900-17>

4. Овсяннікова О. О. Професійна етика прокурора: міжнародні стандарти та національне врегулювання. *Кримінальний процес: сучасний вимір та перспективні тенденції: IV Харків. кримін. процес. полілог, присвяч. 100-річчю від дня народж. канд. юрид. наук, проф. С. А.*

Альперта, "Пів століття служіння науці та освіті" (м. Харків, 24 берез. 2023 р.). Харків: Право. 2023. С. 116-119.

5. Шемчук В.В. Професійна етика діяльності прокурора. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. № 1. 2023. С. 77-85.

6. Ярошенко М.А. Професійне вигорання як чинник психічного здоров'я прокурора. *Юридична наука і практика: пошук правової гармонії: матеріали юридичної науково-практичної інтернет конференції* (05.10.2017) URL: http://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=category&id=196%3A6-102017&Itemid=242&layout=default&lang=ru

Тема 11. Міжнародне співробітництво органів прокуратури України

1. Данкович Н.О. Напрями вдосконалення міжнародного співробітництва органів прокуратури в кримінальному провадженні в Україні. *Науковий вісник Національного університету ДПС України*. 2014. № 2. С. 101 – 109.

2. Курбатова І.С. Міжнародне співробітництво прокуратури України під час видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція). *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2020. Вип. 60. С. 164-167.

3. Слободзян А.П. Міжнародне співробітництво органів прокуратури під час кримінального провадження. *Юридичний науковий електронний журнал: електрон. наук. фахове вид.* 2015. Вип. 2 URL: http://lsej.org.ua/2_2015/64.pdf

4. Яцинин М.І. Правові основи міжнародного співробітництва органів прокуратури України. *Актуальні проблеми держави і права*. 2016. № 4. С. 192- 198. URL: <http://www.apdp.in.ua/v76/29.pdf>

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.president.gov.ua> – Офіційний сайт Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <https://supreme.court.gov.ua/supreme> – Офіційний сайт Верховного Суду.
5. <http://www.court.gov.ua> – Офіційний веб-портал «Судова влада України».
6. <http://http://www.gr.gov.ua> – Офіційний сайт Офісу Генерального прокурора.
7. <http://www.npu.gov.ua> – Офіційний сайт Національної поліції України.
8. <http://www.nbu.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.